

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΥΛΑΙ

ΤΟΥ Κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ Ι. ΔΕΔΕ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ & ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ

Πολλάκις ἔσχε τὴν εὐκαιρίαν, ὁ Ἄξιότιμος ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργὸς κ. Γ. Πεσμαζόγλου, νὰ ὑποστηρίξη τὴν γνώμην ὅτι ἐν Ἑλλάδι δύνανται νὰ εὐδοκιμήσωσι μόνον αἱ ἐπεξεργαζόμεναι ἐγχωρίουσ πρώτας ὕλας βιομηχανίαι. Τὴν γνώμην ταύτην ἐπανελάβε προσφάτως ὁ κ. Ὑπουργὸς καὶ ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ περιοδικοῦ τούτου δώσας ἀφορμὴν εἰς τὸν ἀκάματον προπαγανδιστὴν τῶν ἐγχωρίων προϊόντων κ. Λουκᾶν Κανακάρην Ροῦφον καὶ τὸν κ. Ι. Τερζάκην ν' ἀπαντήσωσιν εἰς αὐτὸν μίαν ἐπιτυχῶς δι' ἄρθρων δημοσιευθέντων εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τῆς «Βιομηχανικῆς Ἐπιθεωρήσεως».

Φοβούμενοι ὅτι τοιοῦτοι λόγοι, λεγόμενοι ἔπο' Ὑπουργικὰ χεῖλη εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ γεννηθῶσιν σὺν τῷ χρόνῳ μίαν ὁμαδικὴν πλάνην παρὰ τῷ ἑλληνικῷ κοινῷ, μέλλουσαν ν' ἀποβῆ εἰς βάρος τῆς βιομηχανικῆς προόδου τῆς Χώρας, αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην νὰ προσθέσωμεν καὶ ἡμεῖς τὰς κάτωθι σκέψεις μας.

Ἡ Βιομηχανία καὶ Βιοτεχνία, πιστεύομεν ἡμεῖς, εἶνε ἡ τέχνη τῆς δημιουργίας νέων ἀγαθῶν, ἐκ τῶν ἀγαθῶν ἅτινα ἡ φύσις προσφέρει εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ τέχνη τοῦ ἀνθρώπου δημιουργεῖ ἐκ τῶν φυσικῶν ἀγαθῶν νέα πράγματα ἱκανοποιούντα τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ. Ὡς τέχνη λοιπὸν πρῶτα ἀπ' ὅλα ἡ βιομηχανία ἐμφανίζεται κατ' ἀνάγκην ὅπου ὑπάρχει πολιτισμένη κοινωνία, ὅπου οἱ ἄνθρωποι αἰσθάνονται τὴν ἐσωτερικὴν ἀνάγκην νὰ δημιουργήσωσιν. Καὶ ὅπως ὁ γλύπτης μπορεῖ νὰ γεννηθῆ καὶ ἐκεῖ ποῦ δὲν ὑπάρχει τὸ πεντελίσιον μάρμαρον, οὕτω καὶ ἡ τέχνη τῆς βιομηχανίας γεννᾶται καὶ ἐκεῖ ποῦ δὲν ὑπάρχουν πρῶται ὕλαι.

Βεβαίως εἶνε εὐτύχημα διὰ μίαν χώραν, νὰ ἔρχεται ἡ φύσις συνεπικούρος εἰς τὴν δημιουργικὴν προσπάθειαν τῶν ἀνθρώπων ποῦ τὴν κατοικοῦν. Ἄλλ' ὅταν ἡ φύσις εἶνε φειδωλὴ εἰς τὰ δῶρα τῆς δὲν ἔπεται ὅτι οἱ ἄνθρωποι δὲν δύνανται διὰ τῆς ἐπινοητικότητος καὶ τῆς ἐργα-

σίας των ν' ἀναπληρώσωσιν ὅ,τι ἡ φύσις δὲν τοὺς ἐχάρισε. Τότε μάλιστα οἱ ἄνθρωποι καθίστανται ἐργατικώτεροι καὶ ἐφευρετικώτεροι εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν ἀγαθῶν τῶν ὁποίων ἔχουσιν ἀνάγκην. Καὶ ὅπως ὁ πρωτόγονος ἄνθρωπος ἠναγκάζετο νὰ μετακινήται ἀπὸ χώρας εἰς χώραν πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν εἰς αὐτὸν ἀναγκαϊούτων οὕτω καὶ σήμερον ἡ ὀργανωμένη καὶ μόνιμος κοινωνία ἐξαποστέλλει τὰ σκάφη τῆς εἰς τὰ πέρατα τῆς ὑδρογείου διὰ νὰ προμηθευθῆ ὅ,τι τῆς λείπει.

Ἡ ἱστορία μᾶς διδάσκει πῶς ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Ἑλβετία, τὸ Βέλγιον καὶ ἡ Ὀλλανδία καὶ σχεδὸν ὅλαι αἱ Εὐρωπαϊκαὶ Χῶραι ἐδημιούργησαν ἀνθοῦσαν βιομηχανίαν μὲ πρώτας ὕλας τὰς ὁποίας μετέφερον ἀπὸ ἄλλας χώρας πολὺ μακρὰν εὐρισκομένας. Εἰς τὰς πρώτας ὕλας οἱ κάτοικοι τῶν χωρῶν αὐτῶν ἔδωσαν μορφήν νέων ἀγαθῶν προσθέσαντες εἰς αὐτὰς τὴν ὑπεραξίαν τῆς ἐπεξεργασίας καὶ μεταποιήσεως. Νεώτερα Κράτη ἐμιμήθησαν τὸ παράδειγμα τῶν χωρῶν αὐτῶν καὶ προσεπάθησαν διὰ παντοίων μέτρων νὰ εὐνοήσωσιν τὴν ἐν τῷ ἐδάφει αὐτῶν ἀνάπτυξιν τῆς δημιουργικῆς τέχνης ποῦ λέγεται βιομηχανία.

Διατί θέλει ὁ κ. Ὑπουργὸς νὰ ὑστερήσῃ ὁ Ἕλληνας εἰς μίαν ἀναγκαίαν δι' αὐτὸν προσπάθειαν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας; Ἐπρόκεισεν ἄρα γε ἡ φύσις αὐτὸν μὲ τόσα ἀγαθὰ ὥστε πωλῶν αὐτὰ ἐν τῇ φυσικῇ τῶν καταστάσει εἰς τοὺς γείτονάς του νὰ προμηθεύηται τὰ οἰκονομικὰ μέσα μὲ τὰ ὁποῖα θ' ἀγοράζῃ ἔτοιμα ἀπὸ τὰς ξένας ἀγορὰς τὰ ἀναγκαῖα εἰς αὐτὸν πράγματα; Καὶ ἀφοῦ δὲν εἶνε τόσον πλούσιος διὰ ν' ἀποζῆ καθήμενος ἀπὸ τὰ εἰσοδήματά του δὲν ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ δημιουργήσῃ τ' ἀγαθὰ ποῦ τοῦ λείπουν, ἂν δὲν θέλῃ νὰ ὑποδουλωθῆ!

Τὰς ἀπλὰς αὐτὰς σκέψεις ἔκαμαν οἱ πρωτοπόροι τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας, οἱ βιομη-

χανοὶ καὶ οἱ ἐμπνεόμενοι ἐπιστήμονες οἵτινες τοὺς ἐνεθάρρουναν. Οὕτω δ' ἐσκέπτετο καὶ ὁ σοφὸς πράγματι ἀνὴρ, ὁ ἀείμνηστος Ἰωάννης Πεσμαζόγλου, ὁ πατὴρ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ὅστις πολλάκις εἰς τὸν ἴδιον γράφοντα εἶχεν εἶπει: «Εἶμεθα μιὰ μικρὰ καὶ πτωχὴ χώρα, ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἀκριβῶς εἶνε ἀνάγκη ν' αὐξήσωμεν τὸν πλοῦτον μας μὲ τὴν γεωργίαν καὶ τὴν βιομηχανίαν». Εὐτυχῶς δὲ διὰ τὴν Ἑλλάδα οἱ ἐπιφανέστεροι τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν μας ἐγκαίρως κατενόησαν τὴν σημασίαν τῆς βιομηχανίας καὶ ἐνεθάρρουναν τὰς προσπάθειας τῶν βιομηχάνων.

Ἐὰν κατανοήσωμεν καλῶς ὅτι βιομηχανία σημαίνει τὴν τέχνην τοῦ δημιουργεῖν δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ συζητῶμεν ἂν ἔχωμεν ἢ δὲν ἔχωμεν πρώτας ὕλας πρὸς κατεργασίαν. Ἄς ἀναπτύξωμεν πρώτα τὴν τέχνην διότι αὐτὸ εἶνε τὸ πᾶν. Οἱ χημικοὶ μας, οἱ μηχανικοὶ μας καὶ οἱ ἐργάται μας προαγόμενοι σὺν τῷ χρόνῳ εἰς καλοὺς τεχνίτας, θὰ δώσουν τὴν ὑπεραξίαν τῆς δημιουργίας των εἰς τὰς πρώτας ὕλας πού τὰ ἑλληνικὰ κεφάλαια θὰ προμηθευθοῦν ἀπὸ τὸ ἐξωτερικόν. Θὰ κερδίσουν οὕτως οἱ Ἕλληνες τὴν ἀξίαν τῆς ἐργασίας τῶν ξένων ἐργατῶν, τὸ κέρδος δὲ τοῦτο, ὅσον μικρὸν καὶ ἂν εἶνε δι' αὐτοὺς θὰ εἶνε μέγα. «Καὶ ἐὰν ἡ βιομηχανία μας—εἶπεν ὁ Μουσολίνι—περιορίζετο εἰς τὸ νὰ ἐπικολλᾷ τίς ἐτικέττες εἰς τὰ ξένα προϊόντα, πάλιν θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχη».

Ἄνεξαρτήτως ὁμως τῶν ἀνωτέρω σκέψεων συμφώνως μὲ τὰς ὁποίας ἡ βιομηχανία ὡς δημιουργικὴ ἀγαθῶν ἐργασία κατ' ἀνάγκην ὑπάρχει εἰς πᾶσαν χώραν καὶ πρέπει νὰ ὑπάρχη ἔστω καὶ ἂν στερηται αὕτη τῶν πρώτων ὕλων, δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι τὸ ζήτημα τῶν πρώτων ὕλων τὸ λύει ἐν μέρει αὕτη ἡ βιομηχανία.

Ἡ ὑπαρξίς πράγματι βιομηχανίας ἐν μιᾷ χώρᾳ ἀποτελεῖ τὴν αἰτίαν τῆς δημιουργίας πρώτων ὕλων. Ἡ ζυθοποιία ἐγέννησε τὴν ἀνάγκην

τῆς καλλιέργειας τῆς κριθῆς, ἡ ἀμυλοβιομηχανία ἐτόνωσε τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἀραβοσίτου, ἡ μεταξουργία ἐγέννησε τὴν συστηματικὴν σιροτροφίαν καὶ ἡ βαμβακουργία τὴν βαμβακοκαλλιέργειαν, αἱ χημικαὶ βιομηχανίαι ἤγαγον τοὺς εἰδικοὺς εἰς τὴν ἀνακάλυψιν καὶ ἐκμετάλλευσιν πλουσίων μεταλλευμάτων, καὶ τέλος ἡ βιομηχανία γενικῶς θὰ δώσῃ ὠθησιν εἰς τὴν ἐντατικὴν ἐξαγωγήν τοῦ ἑλληνικοῦ λιγνίτου, ὅταν τὰ συναφῆ τεχνικὰ ζητήματα ἐπιλυθῶσι. Αὐριον ἐὰν ὑπάρξῃ ζακχαροβιομηχανία εἰς τὴν Ἑλλάδα, θὰ δημιουργηθῇ ἡ καλλιέργεια τῶν τεύτλων καὶ οὕτω διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας θὰ σπεύδῃ ἡ γεωργία μας νὰ καλλιεργήσῃ νέα προϊόντα δημιουργοῦσα δι' ἑαυτὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν μας οἰκονομίαν νέον πλοῦτον. Αὐριον ὅταν αἱ συγκοινωνίαι θ' ἀναπτυχθῶσιν, οἱ γεωργοὶ μας θ' αὐξήσουν τὴν παραγωγήν τῶν λαχανικῶν καὶ τῶν φρούτων, ἅτινα ἡ βιομηχανία τῶν διατηρημένων καρπῶν θὰ στείλῃ εἰς τὸ ἐξωτερικόν ὅπου εἶνε περιζήτητα.

Τὸ ζήτημα λοιπὸν τῶν πρώτων ὕλων ἂν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς βιομηχανικῆς ἐξελίξεως μιᾶς χώρας παρουσιάζει ὠρισμένους ἀντιξοὺς παράγοντας, παύει σὺν τῷ χρόνῳ διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας νὰ ἔχη τὴν ἰδίαν βαρύτητα. Διότι ἡ βιομηχανία δημιουργικὴ κατὰ τὴν φύσιν αὐτῆς ἀκτινοβολεῖ τὴν δημιουργικότητά της καὶ πέραν τῆς στενῆς αὐτῆς περιοχῆς.

Ἄς τονώσωμεν λοιπὸν τὸν βιομηχανικὸν ζῆλον τῶν Ἑλλήνων βιομηχάνων καὶ βιοτεχνῶν καὶ ἄς διδάξωμεν τὸ ἑλληνικὸν κοινὸν ν' ἀγαπήσῃ τὴν βιομηχανίαν του, παύοντες ἀπὸ τοῦ νὰ δηλητηριάζωμεν αὐτὸ μὲ ἰδέας καὶ γνώμας τὰς ὁποίας διαψεύδει ἡ δημιουργικὴ τοῦ Ἕλληνοῦ φύσις ἀλλὰ καὶ ἡ πείρα τῶν ἄλλων λαῶν.